ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczpospolita 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 1 września 1928 r.

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł, kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł. kwartalnie 6 zł. Numer pojedyńczy 1 zł.

NR. 17 Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu.* **ROK 7**

Biura Związku Fabrykantów od dnia 1 września czynne są od godziny 9-ej do 15-ej popołudniu.

Wszystkich członków prosimy o punktualne płacenie składek do Związku.

Nowa podwyżka płac.

Po wygaśnięciu w dniu 1 lipca br. mocy obowiązującej dotychczasowych umów o płace z robotniczemi związkami zawodowemi w przemyśle i handlu, oraz w przemyśle ceramicznym i spożywczym, rozpoczęły związki zawodowe akcję w celu uzyskania podwyżki do 35 procent.

Te niczem nie umotywowane żądania ze strony robotników, wywołać musiały zasadniczy odruch sprzeciwu w sferach przemysłowych, gdyż przemysł nie znajduje w obecnej chwili konjunktury specjalnej, któraby upoważniała do czynienia podwyżek swym pracownikom; możność zaś podwyższania cen wytworów z powodu braku specjalnej konjunktury, oraz silnej konkurencji zagranicznej, coraz bardziej zaprowadzającej się na naszym rynku, jest wykluczona.

Wysuwanie więc co pewien okres nieumotywowanych podwyżek, będących wypływem zwalczania się ze względów politycznych kilku organizacyj robotniczych, musi się spotkać raz wreszcie z poważną odprawą. Jeżeli jednak w obecnej chwili przemysł zgodził się na arbitrażowe załatwienie sprawy, które zupełnie nie brało pod uwagę interesów i położenia przemysłu, to nie dowodzi bynajmniej, ażeby nadal tego rodzaju akcję podwyżkową przemysł mógł sankcjonować. Wszędzie znajduje się granice, tak też niewątpliwie przy obecnych warunkach przemysłu znaleźć muszą swoje granice i płace robotnicze i ustać będą musiały ciągłe wołania ze strony związków zawodowych o podwyżki, gdyż obecnie przemysł niema zamiaru iść w tej dziedzinie na jakikolwiek kompromis.

Pójście na bardzo dalekie ustępstwa ze strony arbitrażu przy ostatniej umowie nauczyło sfery przemysłowe unikać kompromisu, gdyż ten odbić się musi nietylko na kieszeni przemysłu, ale przedewszystkiem na całej gospodarce, której ostatnia podwyżka utrudniła rozwój, szczególnie w dziedzinie przemysłów eksportujących.

Przemysł lojalnie przyjął orzeczenie arbitrażu jednak tylko z tego względu, że nigdy nie łamał on umów i nie odstępował od zobowiązań w stosunku do robotników.

Przyjęcie jednak orzeczenia arbitrażu i stosowanie nowej taryfy jest bardzo ciężkim wysiłkiem ze strony przemysłu i ponad jego siły, to więc odbić będzie się musiało ujemnie na całokształcie gospodarczym nie tylko tutejszego okręgu ale całego państwa.

Robotnicze sfery winny zrozumieć, że swoimi wygórowanemi żądaniami, utrudniają sytuację polskiemu przemysłowi i przyczyniają się do wzrostu napływu zagranicznych towarów do kraju, które dziś usilnie konkurują na naszym rynku. Takie zaś działanie niepohamowane o podwyżkę płacy spowodować może w konsekwencji zamknięcie fabryk w kraju i zastój w pracy, czy więc tego chcą robotnicy i w ich imieniu przemawiające Związki Zawodowe?

Orzeczenie Komisji Arbitrażowej powołanej do rozstrzygnięcia sporu zarobk. w przemyśle metalowym.

Komisja Arbitrażowa w składzie: Superarbitra Prezydenta Miasta Poznania Cyryla Ratajskiego oraz członków dyr. Henryka Suchowiaka, dyr. Ignacego Niedbała, dyr. Włodzimierza Łuszczewskiego i dyr. Stanisława Miądowicza, jako delegatów Związku Pracodawców na obszar Województwa Poznańskiego T. z. z siedzibą w Poznaniu, posła Leona Leśniewskiego, Fraciszka Kowalewskiego, dr. Stanisława Salkowskiego i Mieczysława Chmielewskiego, jako delegatów Związku Metalowców i Pokrewnych Zawodów Z. Z. P. w Poznaniu, Związku Robotników Przemysłu Metalowego w Polsce, Okręg Poznań-Pomorze, Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego Rzeczypospolitej Polskiej Poznań-Pomorze, i Polskiego Związku Zawodowego Pracowników w Przemyśle i Handlu „Praca“ w Poznaniu, powołana przez wyżej podane organizacje zawodowe dla ustalenia warunków płacy w przemyśle metalowym w obrębie Województwa Poznańskiego z wyłączeniem miasta Bydgoszczy, oraz powiatów bydgoskiego, inowrocławskiego, wyrzyskiego i szubińskiego, wydała po wysłuchaniu stron następujące orzeczenie:

Związek Pracodawców na obszar Województwa Poznańskiego T. z. z siedzibą w Poznaniu z jednej strony a:

1) Związek Metalowców i Pokrewnych Zawodów Z. Z. P. w Poznaniu,

2) Związek Robotników Przemysłu Metalowego w Polsce, Okręg Poznań-Pomorze,

3) Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe Rzeczypospolitej Polskiej Poznań-Pomorze, z drugiej strony, obowiązują następujące warunki płacy:

§ 1.

Od dnia 23 sierpnia 1928 r. obowiązują w zakładach metalowych następujące taryfowe płace godzinne:

1) dla rzemieślników w pierwszych 2 latach po wyuczeniu	0.78 zł
2) dla rzemieślników od 2—4 lat po wyuczeniu	0.93 zł
3) dla rzemieślników ponad 4 lata po wyuczeniu	1.08 zł
4) rzemieślnicy żonaci kategorji 2 otrzymupłace kategorji 3-ciej	
5) dla robotników przyuczonych	0.82 zł
6) dla robotników przyuczonych podczas montażu	0.87 zł
7) dla robotników zwyczajnych od 15—18 lat	0.39 zł
8) dla robotników zwyczajnych od 18—21 lat	0.64 zł
9) dla robotnikókw zwyczajnych ponad 21 lat	0.78 zł
10) dla robotnic od 15—18 lat	0.35 zł
11) dla robotnic od 18—21 lat	0.45 zł
12) dla robotnic ponad 21 lat	0.52 zł

§ 2.

Przy pracach na montażu poza obrębem miasta płaci się pracownikom fabrycznym i warsztatowym 15 proc. ponad płace godzinne, pozatem otrzymują strawne i mieszkanie.

§ 3.

Taryfowe płace godzinne wymienione w § 1 są dla odnośnych kategoryj pracowników płacami minimalnemi, których nie wolno zniżać, a które mogą być podwyższone poszczególnym pracownikom w zależności od ich zdolności i okresu czasu przepracowanego w danym zakładzie pracy.

Związek Pracodawców wpłynie na swych członków, aby w ich zakładach pracy minimalne stawki taryfowe były przestrzegane także wobec nowoprzyjętych pracowników.

§ 4.

Prace akordowe i premjowe regulują poszczególne przedsiębiorstwa indywidualnie, przyczem gwarantuje się conajmniej 15 proc. zwyżki ponad stawkę go-

dzinną wtenczas, gdy akord jest wyrobiony. O ile akord nie jest wyrobiony, płaci się tylko stawkę godzinną.

§ 5.

Celem właściwego zastosowania niniejszej taryfy w poszczególnych miejscowościach Województwa Poznańskiego ustanawia się trzy klasy miejscowości.

Wyłącza się z pod działania taryfy: Bydgoszcz miasto i powiat, Inowrocław miasto i powiat i powiaty Wyrzysk i Szubin, ponieważ na ich terenie obowiązują taryfy pomorskie.

Po myśli ustępu 1 i2 niniejszego paragrafu należą: do klasy I: wszystkie miasta ponad 10 000 mieszkańców oraz gmina Luboń; do klasy 2: wszystkie miejscowości powyżej 4 000 mieszkańców; do klasy 3: wszystkie miejscowości poniżej 4 000 mieszkańców.

Klasa 1 stosuje płace wyznaczone w § 1-szym.
Klasa II stosuje płace o 5 proc. niższe.
Klasa III stosuje płace o 10 proc. niższe.

§ 6.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 23 sierpnia 1928 r. do dnia 31 marca 1929 r. O ile jednakże w okresie obowiązywania niniejszego orzeczenia wzrost drożyzny wedle orzeczenia Komisji dla badania zmian kosztów utrzymania przy Urzędzie Wojewódzkim osiągnie 5 proc, natenczas poddaje się niniejsze orzeczenie do rozpatrzenia podpisanej Komisji Arbitrażowej do uregulowania stawek podanych w paragrafie 1.

Wypowiedzenie nastąpić może w terminie jednomiesięcznym przed jej upływem tj. najpóźniej dnia 28 lutego 1929 roku.

W razie niewypowiedzenia przedłuża się orzeczenie na czas nieokreślony, przyczem zachowuje się jednomiesięczny termin wypowiedzenia pod koniec miesiąca kalendarzowego.

Poznań, dnia 21 sierpnia 1928 r.

KOMISJA ARBITRAŻOWA:

(—) Cyryl Ratajski
(—) St. Miądowicz
(—) Łuszczewski
(—) J. Niedbał
(—) Mieczysław Chmielewski
(—) Stanisław Salkowski
(—) Leon Leśniewski
(—) Fr. Kowalewski
(—) Henryk Suchowiak.

Orzeczenie Komisji Arbitrażowej, powołanej do rozstrzygnięcia sporu zarobkowego w przemyśle i handlu

Ta sama Komisja Arbitrażowa w składzie jak wyżej, wydała w tymże samym dniu orzeczenie obejmujące przemysły: chemiczny, spożywczy z wyłączeniem wyrobu i rafinerji cukru, włókienniczy, galanteryjny, ekspedytorski, oraz wszystkie zakłady handlowe.

Od dnia 23 sierpnia 1928 r. obowiązują zatem w zakładach przemysłowych i handlowych następujące taryfowe płace godzinne:

1)	dla rzemieślników w pierwszych 2 latach po wyuczeniu	0.78 zł
2)	dla rzemieślników od 2—4 lat po wyuczeniu	0.93 zł
3)	dla rzemieślników ponad 4 lata po wyuczeniu	1.08 zł
4)	rzemieślnicy żonaci kategorji 2 otrzymują płace kat.. 3	
5)	dla robotników przyuczonych	0.80 zł
6)	dla robotników zwyczajnych od 15—18 lat	0.39 zł
7)	dla robotników zwyczajnych od 18—21 lat	0.64 zł
8)	dla robotników zwyczajnych ponad 21 lat	0.78 zł
9)	dla robotnic od 15—18 lat	0.35 zł
10)	dla robotnic od 18—21 lat	0.45 zł
11)	dla robotnic ponad 21 lat	0.52 zł
12)	woźnicy otrzymują do wyżej wymienionych płac robotniczych tygodniowo więcej	3.20 zł

Sprawa prac na montażu, płac akordowych i premjowych, klas miejscowości, terminu obowiązywania i wypowiedzenia taryfy, uregulowana jest dosłownie tak samo jak wyżej w orzeczeniu, dotyczącem przemysłu metalowego.

W sprawie regulaminu pracy.

Wszystkim naszym Członkom donosimy, że za kilka dni będziemy w posiadaniu wzoru regulaminu fabrycznego pracy, po który będzie można się zgłaszać w godzinach urzędowych.

Ponieważ rozporządzenie o umowie o pracę robotników (Dz. Ust. R. P. nr. 35 rok 1928) przepisuje obowiązek ustanowienia regulaminu pracy dla zakładów zatrudniających ponad 20 robotników, zechcą poszczególne przedsiębiorstwa na podstawie art. 50 wspomnianego rozporządzenia wydać dla swych zakładów tymczasowy regulamin, który będzie można następnie uzupełnić po wydaniu naszego wzoru.

Przygotowania do nowej umowy z Jugosławją.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu donosi, że Rząd Królestwa SHS. (Jugosławji) zwrócił się do Rządu Polskiego z propozycją zastąpienia dotychczas obowiązującej umowy handlowej polsko-jugosłowiańskiej z dnia 23 października 1922 r. nowym traktatem, któryby więcej uwzględniał potrzeby wzajemnego obrotu towarowego i wogóle zmienionych stosunków gospodarczych między obu krajami. Zamiarem jest opracowanie traktatu taryfowego tj. przyznającego wzajemnie obu stronom zniżki celne na artykuły specjalnie interesujące oba kraje.

Zwrócić również należy uwagę na możliwość bezpośredniego odbierania przez nas z Jugosławji takich towarów, które i obecnie nabywamy, jednakże przez bardzo kosztownych pośredników jak np. śliwki suszone, wino i rudy.

Ponieważ przyszły traktat uregulować winien wzajemne stosunki zaprzyjaźnionych z sobą krajów na płaszczyźnie jaknajdalej idącej wymiany płodów naturalnych i fabrycznych obu układających się stron, Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu prosi firmy zainteresowane w obrocie handlowym z Jugosławją o spieszne zakomunikowanie Izbie swoich spostrzeżeń, poczynionych przy dotychczas zawartych tranzakcjach z Jugosławją, oraz zakomunikowanie Izbie postulatów, które należałoby wysunąć przy opracowaniu traktatu handlowego z Jugosławją. Żądania, odnoszące się do obniżenia stawek celnych jugosłowiańskich jak również polskich należy uzasadnić kalkulacją cen (cen zagranicznych — kosztów przewozu — cła etc.) oraz danemi co do ilości eksportowanych artykułów wzgl. możności wzmożenia eksportu lub importu.

Ponieważ stawki celne tak polskie jak i jugosłowiańskie ustalone są od wagi towarów (1000 kg prosi się o podanie przy kalkulacji cen wagi towarów, a o ile możliwe, podanie cen od wagi 100 kg.

Orjentacyjne jugosłowiańskie stawki celne podać może Izba PrzemysłowoHandlowa firmom na żądanie. Również mogą firmy zasięgnąć wszelkich potrzebnych informacyj oraz przejrzeć taryfę celną jugosłowiańską w Izbie (pokój 8) w godz. od 8 do 1.

Z produków polskich mogłyby znaleźć zbyt w Jugosławji następujące artykuły: wyroby szklane, porcelana, wyroby drzewne, wyroby szczotkarskie, chemiczne, żelazne, blaszane, skórzane, papierowe, wełniane ,bawełniane, trykotaże, artykuły konfekcyjne, bielizna, filce, maszyny dla przemysłu tekstylnego, aparaty i przyrządy elektrotechniczne, drut żelazny stalowy, igły, stalówki, konfekcja wszelkiego rodzaju, środki komunikacyjne, instrumenty i aparaty precyzyjne, urządzenia dla szkół, nasiona, meble, wyroby koszykarskie, mączka ziemniaczana, grzyby suszone, korniszony, pikle, makuchy, wytłoczki, dębowe klepki do beczek, dykty klejone, wyroby z miedzi itd.

Przesłać postulaty należy **najpóźniej do dnia 10 września 1928 r.**

Kredyty P. B. R. na popieranie rozwoju mleczarstwa.

Dotychczasowa akcja Państwowego Banku Rolnego w zakresie kredytowania mleczarstwa polegała na rozprowadzaniu przez Bank pomiędzy poszczególne spółdzielnie odpowiednich funduszów z budżetu Ministerstwa Rolnictwa. Obecnie nastąpiła zmiana w systemie kredytowania, ponieważ budżet Ministerstwa Rolnictwa w roku bieżącym nie posiada już funduszów na ten cel, natomiast przewiduje jedynie sumy na obniżenie oprocentowania. W związku z tem Wydział Funduszów Administrowanych Państwowego Banku Rolnego skierował wszystkie podania spółdzielni mleczarskich o kredyt inwestycyjny do Wydziału Kredytu Krótkoterminowego.

W dniu 27 lipca został ostatecznie zatwierdzony przez Władze Banku, oraz podany do wiadomości Oddziałów i zainteresowanych organizacyj gospodarczych tryb udzielania pożyczek na potrzeby mleczarstwa. Według nowego regulaminu Państwowy Bank Rolny przewiduje udzielanie spółdzielniom mleczarskim kredytów dłużej terminowych na okres od 5 do 10 lat, oprocentowanych w stosunku 9 i pół rocznie, z tem, że w miarę przekazywania Bankowi odpowiednich sum z Ministerstwa Rolnictwa, oprocentowanie to w r. b. może być zmniejszone. Kredyt na maszyny narzędzia i urządzenia mleczarń udziela P. B. R. do lat 5-ciu, kredyt na budowle do lat 10-ciu.

Z pożyczek mogą korzystać wyłącznie spółdzielnie mleczarskie, ręczne i motorowe, zrzeszone w związkach rewizyjnych, oraz odpowiednich centralach handlowych. Udzielając kredytów Państwowy Bank Rolny wymaga, aby spółdzielnie mleczarskie ręczne miały zapewnioną dostawę mleka najmniej od 400 krów, a motorowe od 1200, oraz, aby były ściśle związane ze swemi związkami handlowemi, którym dostarczać powinny przynajmniej 90 proc. ogólnej produkcji. Jedynie Państwowy Bank Rolny może zastosować pewne wyjątki od powyższych zasad kredytowania. Bankowi chodzi bowiem o popieranie mleczarń, opartych na zdrowych podstawach gospodarczych.

Akcja Państwowego Banku Rolnego, zmierzająca do uruchomienia w szerszym niż dotychczas zakresie — kredytów na potrzeby mleczarstwa — posiada ogromne znaczenie, zarówno dla rolników, jak i dla całego Państwa. Spółdzielnie mleczarskie stanowią bowiem poważne źródło stałego dochodu dla drobnych rolników, zrzeszonych w tych organizacjach spółdzielczych. Należycie zorganizowane i dobrze prowadzone spółdzielnie mleczarskie zapewniają rolnikom zyskowny zbyt mleka i pobudzają ich do podniesienia hodowli i wprowadzenia lepszych gatunków bydła.

Również dla całokształtu gospodarki państwowej akcja ta jest niezwykle pożyteczną, bowiem, przyczyniając się do wzmożenia produkcji przetworów mleczarskich, posiadających w chwili obecnej ogromne możliwości eksportowe — stanowi również poważny środek poprawienia naszego bilansu handlowego.

Uruchamiając kredyty na popieranie rozwoju mleczarstwa Państwowy Bank Rolny jeszcze raz daje dowód całkowitego zrozumienia swych zadań, jakie posiada do wypełnienia w zakresie organizacji pomocy dla drobnego rolnictwa i na drodze rozwiązywania doniosłych zagadnień ogólnopaństwowych. (Arol)

Utworzenie w porcie Bratisławskim wolnej strefy.

Od 1 stycznia 1929 r. otwarta zostanie na bardzo wygodnem miejscu portu w Bratisławie wolna strefa celna. Przez utworzenie tej strefy celnej daje się możność zagranicznym interesantom nawiązać stosunki handlowe z firmami czeskosłowackiemi w jak najszerszych rozmiarach. Ze względu na bardzo tanią, całoroczną komunikację wodną po Dunaju umożliwiona jest dystrybucja towarów złożonych na wolnej strefie celnej po całej Europie Środkowej, mianowicie dla Austrji, Węgier, Polski, Rumunji, Jugosławji, Bułgarji. Potrzebne miejsce do bezwłocznego złożenia towaru wszelkiego rodzaju dostarcza choćby pierwszy zbudowany już skład (5.200 m.) oraz suche piwnice (około 1000 m.), budowa tego składu skończona będzie w końcu r. 1928.

Kapitał towarzystwa prowadzącego budowę składów pod firmą „Pristavná skladistná spolecnost uc spol" (Składy Portowe Sp. Akc.) w Bratislawie, składa się z udziałów ¼ państwa, ¼ miasta Bratislawy, ¼ żupy, 1⅛ Izby Handlowo-Przemysłowej w Bratislawie) oraz prywatnych interesantów. Prezesem tego towarzystwa jest znany ekonomista Kornel Stodola, senator i Prezes Izby Handlowo-Przemysłowej w Bratislawie, co zapewnia poważne i solidne kierownictwo w stosunku z zagranicznymi interesantami. Towarzystwo samo nie ma charakteru zarobkowego.

Ruch w porcie bratislawskim z każdym rokiem wzrasta czego dowodem są następujące dane:

	1925	1926	1927
Przywóz w tonnach	282.711	260.068	332.442
Wywóz w tonnach	164.232	181.577	203.224
Razem	446.943	441.645	535.666

Zwracamy uwagę na szybką i wygodną komunikację pomiędzy poszczególnemi przystaniami na Dunaju, o którą starają się różne towarzystwa żeglugi za pomocą holowników motorówek wysyłanych kilkakrotnie w tygodniu, przyczem stawki przewozowe są bardzo niskie.

Przez pasmo celne w porcie bratislawskim przewożony jest przedewszystkiem następujący towar:

Towary kolonjalne (kawa, herbata, korzenie, orzechy burskie (Erdnüsse), oliwa, kakao, sardynki, wyroby młynarskie, surowce dla przemysłu, półfabrykaty i wyroby przemysłowe.

Oddział Eksportowy Izby Hadlowo-Przemysłowej w Bratislawie posiada listę bardzo solidnych firm importowych, kupców oraz agentów giełdowych i chętnie udziela wszelkich informacyj, którychby zagraniczni interesanci w tym kierunku potrzebowali.

Adres wymienionej Izby brzmi: Eksportni oddêleni odchodni a prumyslové komory, Bratislava, Czechosłowacja.

Kontyngenty przywozowe na IV. kwartał 1928 roku.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu komunikuje, że wnioski o przydziały przywozowe z kontyngentów IV kwartału 1928 r. winny wpłynąć do Izby Przemysłowo-Handlowej najpóźniej do dnia 10 września br. Izba PrzemysłowoHandlowa zwraca zainteresowanym uwagę, **że z powodu ogromnego wpływu wniosków, kontyngenty się szybko wyczerpują, wobec czego wnioski nie złożone w terminie, muszą być często odmownie załatwione.**

Firmy przemysłowe, sprowadzające towary do przeróbki fabrycznej, winny we wnioskach wyraźnie to zaznaczyć, z podaniem ilości zatrudnionych pracowników i czasokresu, na jaki wymienione we wniosku ilość towaru ma wystarczyć do produkcji. Wnioski takie uwzględnia się w pierwszej linji.

Izba zwraca również uwagę, że wnioski należy sporządzić na przepisowych formularzach, które można otrzymać bezpłatnie w Izbie. Wnioski powinny być sporządzone na każdą pozycję taryfy celnej oddzielnie (w 2 egzemplarzach). Nie mogą również być wymienione na jednym wniosku dwa, względnie więcej krajów pochodzenia, np. Anglja lub Francja, lecz na każdy kraj pochodzenia należy złożyć osobny wniosek w dwóch egzemplarzach. Pierwszy egzemplarz wniosku należy ostemplować znaczkiem 3-złotowym. Pożądane jest również dołączenie proforma faktur, które winny być ostemplowane znaczkiem 50-groszowym, szczególnie przy wnioskach o pozwolenie na przywóz tkanin i roślin żywych. Wreszcie

Izba zwraca uwagę, że pobranych opłat manipulacyjnych Izba nie zwraca w wypadkach odmownego załatwienia wniosków.

Izba przypomina, że do wniosków o udzielenie pozwoleń na przywóz towarów z Austrji i Czechosłowacji należy dołączyć faktury potwierdzone przez austrjackie wzgl. czeskie Ministerstwo dla Handlu. Wnioski o udzielenie pozwoleń na przywóz towarów z Czechosłowacji mogą importerzy również przesyłać bezpośrednio do Ministerstwa Przemysłu i Handlu — Wydział Handlu Zagranicznego.

Organizacja produkcji świec.

Ciężkie warunki jakie towarzyszą rozwojowi naszej produkcji świec, przy zupełnym braku zrozumienia dla tej produkcji ze strony kartelu naftowego dostarczającego surowiec, oraz braku zainteresowania tą gałęzią przemysłu ze strony rządu, skłoniły poważniejszych przemysłowców świec do wystąpienia z inicjatywą powołania organizacji jednoczącej w sobie całkowitą produkcję świec, by ta zajęła się przeprowadzeniem odpowiedniej umowy z kartelem naftowym, który obecnie bezwzględnie dyktuje ceny i warunki sprzedaży będąc jedynym dostawcą surowca w kraju, oraz zainteresowała czynniki rządowe produkcją świec, która przy odpowiednim poparciu jest w możności silnie pracować na eksport.

Stąd też w dniu 14 sierpnia br. odbyło się w lokalu Związku Fabrykantów w Poznaniu zebranie poważniejszych przemysłowców świec, którzy postanowili powołać specjalną organizację fabryk świec i przyłączyć ją jako sekcję do Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Jednym z zadań, które wytknęła sobie organizacja jest utworzenie wspólnego biura sprzedaży świec, oraz przeprowadzenia normalizacji.

Komitet organizacyjny wybrany na zebraniu tej nowej organizacji stanowią PP. Prezes Opieliński z Ostrowa i Janaszek z Poznania.

Biuro organizującej się sekcji mieści się w Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu, ul. Rzeczypospolitej nr. 1.

Protokóły dodatkowe do traktatów handlowych z Norwegją, Czechosłowacją i Francją.

Związek Fabrykantów w Poznaniu donosi, że dodatkowy protokół do traktatu handlowego z Norwegją wszedł w życie dnia 20 lipca br. Protokóły dodatkowe do traktatu handlowego z Czechosłowacją i Francją zaś weszły dnia 1 sierpnia br. w życie. Zmienione temi protokółami konwencyjne stawki celne zobaczyć można w biurze Związku.

Upadłości firm niemieckich.

Państwowy Instytut Eksportowy jest w posiadaniu spisu firm niemieckich oddanych pod nadzór sądowy, lub też, którym ogłoszono upadłość w ciągu czerwca rb. Osoby zainteresowane, mogą zasięgnąć informacji w drodze ustnej i korespondencyjnej, czy interesująca je firma niemiecka w spisie tym nie figuruje. Przy wymienieniu firmy niemieckiej w omawianym wypadku należy dokładnie podać jej brzmienie, adres i branżę, w której pracuje.

Sprawozdanie kasowe Związku Robotników.

W nr. 12 Metalowca, który jest organem Związku Robotników Przemysłu Metalowego w Polsce zostało ogłoszone sprawozdanie kasowe tego Związku za rok 1927. Widzimy z niego, że wpisy i składki członków Związku w roku 1927 wyniosły sumę 272 150 złotych.

Robotnicy więc płacą składki i zdobywają się na duże budżety.

Przemysłowi dzisiaj jest to bardzo trudnem jednak **w interesie własnym przemysł musi też płacić składki.**

Majster jest pracownikiem umysłowym.

Ministerstwo Pracy wydało opinję w sprawie obowiązku ubezpieczenia majstrów fabrycznych.

Jak wiadomo zakłady fabryczne odmawiają ubezpieczenia majstrów fabrycznych kategorji pracowników umysłowych, uważając ich za pracowników fizycznych. Obecnie Ministerstwo Pracy powołując się na artykuł 3 w Dekr. Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych stwierdza, że majstrowie umysłowi podpadają pod kategorję pracowników umysłowych, do których należą według dekretu m. in.:

1) Osoby spełniające administrację i nadzór.

2) Osoby spełniające warunek techniczny kierownictwa ,a nie posiadające nawet tytułu majstra, który może nie przysługiwać w danym przedsiębiorstwie.

3) Osoby posiadające tytuł majstra sprawujące nadzór i dysponujące pracą, bez spełniania czynności fizycznych.

Na zasadzie tego wyjaśnienia kilka tysięcy majstrów na terenie Rzeczypospolitej, w tej liczbie znaczna część w Łodzi podpada pod obowiązek ubezpieczenia w zakładzie dla pracowników umysłowych.

Wystawa próbek polskiego przemysłu na okrętach.

Francuskie Towarzystwo „Chargeurs Reunis“, które uruchomi linję łączącą Gdynię z Ameryką Południową, zainstalowało na statkach „Krakus“ i „Światowid“ dwie bezpłatne witryny o wymiarach następujących: Długość 2,40 m. wysokość 2 m. głębokość 0,40, zaopatrzone w trzy półki równoległe, wysuwane.

Witryny te są przeznaczone dla propagowania wytwórczości polskiej gdyż umieszczone na statkach dadzą możność oglądania ich przez obcokrajowców. — Pożądanem by więc było, aby napisy zredagowane były w języku hiszpańskim, wzgl. portugalskim.

Próbki należy kierować do firmy „Worms & Cie“, Warszawa, ul. Królewska 10. lub Gdańsk ,Lange markt 17.

Próbki mają być umiszczane przez powyższe towarzystwo — bezpłatnie.

Przegląd ustaw i rozporządzeń.

Komunikacja bezpośrednia pomiędzy Polską, jako też Bułgarją, Rumunją, Węgrami, Austrją oraz Czechosłowacją a Grecją. Rozp. Min. Komunikacji z dnia 1 sierpnia 1928 r. wydane w porozumieniu z Min. Sprawiedliwości, Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa (Dz. Ust. R. P. nr. 76 poz. 676).

Opłaty za czynności urzędów miar rozporządzenie Min. Przemysłu i Handlu z dnia 3. 8. 1928 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 76 poz. 677).

Zmiany rozporządzeń o zwrotach ceł przy wywozie: gotowych wyrobów włókienniczych, przędzy barwionej, maszyn i narzędzi rolniczych, wytworów hutniczych walcowanych oraz niektórych wyrobów metalowych, silników spalinowych, odlewów żeliwnych, przędzy, jedwabiu sztucznego, rozporządzenie Ministerstwa Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 6. 8. 1928 r. (Dz. Ust. R. P. nr. 76 poz. 678 do 684, szczegóły p. tyg. „Przemysł i Handel“ zeszyt 31-1928 str. 1278.

Księgi pokładowe statków powietrznych rozp. Min. Komun. z dnia 20. 6. 1928 r. wydane w porozumieniu z Min. Spraw Wojsk. Spraw Wewnętrzn. oraz Min. Przem i Han. (Dz. Ust. R. P. Nr. 77 poz. 688)

Przewodnik Przemysłu i Handlu.

Niniejszem powiadamiamy WPanów, iż ukazał się w druku Rocznik II znanego już dziś powszechnie wydawnictwa „Przewodnik Przemysłu i Handlu Polskiego“, którego zadaniem jest ułatwienie sferom przemysłowym, handlowym i finansowym orjentowanie się w całokształcie życia gospodarczego kraju oraz służenie idei uniezależnienia się od obcej wytwórczości przemysłowej.

Redaktorem naczelnym jest dr. Leon Pęczewski, autor licznych prac ekonomicznych, a w skład Komi-

tetu Redakcyjnego wchodzą pp.: dr. Leon Fall, Aleksander Jackowski, S. F. Królikowski, Alfred Siebeneichen i B. Rzepecki.

Wydawnictwo to wypełnia poważną lukę w literaturze gospodarczej Polski i umożliwia sferom gospodarczym zapoznanie się z całokształtem życia gospodarczego Polski i odnalezienie wszelkich potrzebnych i interesujących każdego kupca, przemysłowca finansistę itp. informacyj.

Wobec tego pozwalamy sobie zwrócić uwagę W. Panów na to wydawnictwo, jako zasługujące ze wszech miar na poparcie i prosimy o nabywanie egzemplarzy, będącego w sprzedaży Rocznika II-go.

Wydawnictwo posiada swe biura w Warszawie przy ul. Swięto-Krzyskiej 15, tel, 37-93 i 37-98.

Eksport.

1) Firma grecka przyjmie reprezentację firm polskich na kalosze oraz tekstylja.

2) Firma grecka przyjmie reprezentację firm polskich na tekstylja.

3) Szereg firm greckich interesuje się importem wyrobów włókienniczych z Polski.

4) Firma amerykańska interesuje się importem z Polski marmeladek owocowych, cytryn i pomarańcz w cukrze, krojonych w plasterki oraz cukierków napełnianych marmeladą owocową.

5) Firma niemiecka pragnie importować z Polski wszelkiego rodzaju obrazki religijne, medaljony, korony metalowe, ramy do obrazów itp.

6) Firma grecka przyjmie przedstawicielstwo fabryk polskich na tekstylja.

7) Firma szwajcarska poszukuje reprezentanta dobrze zaprowadzonego w branży masła, na produkt do konserwowania masła.

Bliższych informacyj udziela Miejski Urząd Targu Poznańskiego, Poznań, ul. Głogowska 42.

Wyroby firm krajowych, godnych polecenia:

Ceny ogłoszeń w dziale niniejszym wynoszą 25,— zł za 1 wiersz na rok 1928.

Armatura
Władysław Jezierski, w Poznaniu, ul. Słowackiego 38. Przedstawiciel „SAM“ Sp. Akc. Münstermann w Katowicach.

Barwniki nietrujące
Domagalski i Ska., Poznań, św. Marcin 34 i Garncarska 8.

Bielizna
Jan Ebertowski w Poznaniu, ul. Wroniecka 6/8 tel. 2160-2825.
W. Rakowski w Poznaniu, ulica Pocztowa 1.

Chemikalja
Wszelkie dla aptek, drogerji i fabryk dostarcza firma R. Barcikowski S. A. Poznań.

Czekolada
Goplana Tow. Akc. w Poznaniu, ul. św. Wawrzyńca 28.

Dezynfekcyjne środki, lyzol, kreolina
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK“, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Dezinfekcyjne środki
Wszelkie dla aptek, drogerji i fabryk dostarcza firma R. Barcikowski S. A. Poznań.

Dębina stolarska, dębowe dykty
B. Bystrzycki T. A. Orzechowo.

Druki
F. K. Ziółkowski i Ska w Poznaniu, Górna Wilda 122.
Drukarnia Polska, T. A. w Poznaniu, ul. św. Marcin 70.

Fabryka Czekolady, Konfektów, Cukierków i Drażetek
Venetia Sp. Akc. Poznań, ul. Dąbrowskiego 97 — Telefon 69-65.

Fabryka Farb
Wielkopolska Fabryka Farb w Poznaniu, plac Wolności 17.

Fabryka krawatów, szelek, rękawiczek i chusteczek
Hałas i Kajetaniak w Poznaniu, ulica Wielka 10.

Gazety
Kurjer Poznański, św. Marcin 70.
Orędownik Wielkopolski, ulica św. Marcin 70.

Getry (kamasze filcowe)
Poznańska Fabryka Getrów Właśc. Stefan Kałamajski, Poznań, Plac Wolności 6, Telefon nr. 2135—3300.

Instalacje
W. i St. Hedinger w Poznaniu, ul. św. Marcin 26.

Konfekcja męska
Lewandowski i Ska w Poznaniu ul. Wielka 11.
F. Lisiecki, Poznań, Stary Rynek 10.

Lakiery i pokosty
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK“, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Litograficzne druki
F. K. Ziółkowski i Ska w Poznaniu, Górna Wilda 122

Maszyny rolnicze
H. Cegielski Tow. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.
Centrala Pługów Parowych Poznań, ul. Piotra Wawrzyniaka 28—30.

Mydła
J. i St. Stempniewicz w Poznaniu, ul. Głogowska 55.
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK“, Sp. Akc., Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Mydło szare (miękkie)
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK“, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Oleje eterycz. i esencje
Domagalski i Ska. w Poznaniu, św. Marcin 34

Opakowania i kartonaże
F. K. Ziółkowski i Ska, Poznań, Górna Wilda 122.

Perfumy
J. i St. Stempniewicz w Poznaniu, ul. Głogowska 55.

Piwo
Browar Huggera w Poznaniu, ulica Półwiejska 25.

Rowery, części rowerowe
„Inventia“ Spółka Akcyjna, Poznań

Samochody
Brzeskiauto Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 29.

Siatki druciane
A. Zwierzchowski i Ska, Fabryka lin konopnych, stalowych oraz siatek i wyrobów drucianych w Poznaniu i Czerwonaku, biura ul. Podgórna 10a tel. 4007.

Sukna
Poznańska Fabryka Sukna w Poznaniu, Naramowice.

Siatki żarowe
Żar Tow. Akc. w Nowym Tomyślu.

Sztuczny nawóz
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK“, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5

Tokarki precyzyjne
szybkotnące 180/280 × 1000,1500 i 2000 mm.
Tow. Akc. „Wiepofana“ Poznań, Dąbrowskiego 81.

Transport towarów
C. Hartwig, Sp. Akc. w Poznaniu, ul. Towarowa 20.

Wagony i Parowozy
H. Cegielski Tow. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.

Wódki
„Akwawit“, Tow. Akc. w Poznaniu, ulica Cieszkowskiego 5.

Zakłady Stolarskie
Zjednoczone Zakłady Stolarskie, Witajewski i Wojciechowski w Poznaniu, ul. Wybickiego 13-14

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolita 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej T. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny Władysław Szczepański.